GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek — Nᵉʳ. 18. — 11. Lutego 1828.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— *Ze Lwowa.* —

C. k. rząd krajowy z uwagi na kilkoletnie dobre posługi Gubernijalnego Kancelisty Jana Kessig, mianował go Adjunktem c. k. Gubernijalnej expedytury.

Duchowieństwo i władze cywilne i wojskowe w Stanisławowie i w tym roku miasto zwyczajnych powinszowań na nowy rok złożyły kwotę 91 ZR. M. K., poświęcając takową dla sióstr miłosierdzia w Maryjampolu.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Portugalija.

W dniu otworzenia Stanów (Kortez) 3. Stycznia znajdowało się na posiedzeniu tylko 36 Członków, a 41 brakowało. Margrabia Tancos i Hr. Mesquitella zostali mianowani Sekretarzami, a Hrabiowie Figuera i Galveas, Vice-Sekretarzami. Deputowani zebrali się tegoż samego dnia około godziny 10téj; znajdowało się 95 Członków obecnych i posiedzenie ogłoszono za otwarte. Na Sekretarzów mianowano: A. V, de Carvalho Souza i J. C. de Peyva Pereyra; na Vice-Sekretarzów: J. A. Fereyra Brak-Lamy i B. Fereira Cabral. Uchwalono wybrać dwie Kommissyje do skarbu i administracyi, tudzież Kommissyją do infrakcyj z 7 członków, której obowiązkiem jest przestrzegać, czyli Konstytucyja nie jest wczemkolwiek naruszoną. Ostatnią wybrano natychmiast, wybór tamtych odłożono na d. 4. — Na posiedzeniu d. 4. wniósł Biskup Cabo-Verde, Członek Kommissyi do infrakcyi, iż, gdy pomienionéj Kommissyi wypadnie może rozpoznawać przekroczenia godne kary śmierci, przeto, iżby od tego ile duchowny był uwolniony; odwoływał się on do przykładu Izby Parów, w któréj wolno jest Biskupom nie bywać na posiedzeniu, w którém zapada wyrok na Deputowanego. Prezydent uczynił uwagę, że Kommissyja żadnego nie stanowi wyroku, i Izba odrzuciła jednomyślnie wniosek Prałata.« (*D. A.*)

Wielka Brytanija i Irlandyja.

Król Jmć przyszedł znowu do siebie po lekkiéj od kilku dni słabości i znajdował się na nabożeństwie w Niedzielę w loży królewskiéj w Windsorze.

Gazeta Francuzka umieściła wyimki z Gazet Londyńskich z d. 22. Stycznia: Nie sądzą, aby Gazeta nadworna Londyńska z dnia tego wieczorem, zawierać miała doniesienie o mianowaniu nowego Ministeryjum; jednakże Karyjer wyraża, nie chcąc wszakże ręczyć bezwarunkowo za dokładność listy, którą Gazety Londyńskie z d. 19. umieściły, że Ministeryjum prawie tak, jak w onym spisie wykazane, będzie złożonem. Wszyscy Członkowie Gabinetu przez Xięcia Wellingtona utworzonego zebrali się w d. 21. wieczorem w jego pałacu (Apsley-House) i bawili od od 10téj godziny blisko do północy. — Słychać, że Xiążę Wellington nie utrzyma się przy naczelném dowództwie wojska.

Dziennik: *New-Times* z d. 22. Stycznia umieścił następującą listę czterech Ministerstw, które w ciągu upłynionego roku z nową odmianą Ministeryjalną; (ile z niejakiem podobieństwem do prawdy jest dotąd wiadomo) było na sterze rządu w Anglii:

Pierwszy Minister:
Liverpool, Kanning, Goderich, Wellington.
Kanclerz:
Eldon, Lyndhurst, Lyndhurst, Lyndhurst.
Prezydent tajnéj rady:
Harrowby, Harrowby, Harrowby, Bathurst.
Tajny Pieczętarz:
Westmoreland, Carlisle, Carlisle, Ellenborough.
Minister Sekretarz stanu spraw wewnętrznych:
Peel, (St. Bourne,) (Lansdowne,) Lansdowne, Peel.
Sekretarz stanu spraw zewnętrznych:
Kanning, Dudley, Dudley, Dudley.
Sekretarz do osad:
Bathurst, Goderich, Huskisson, Huskisson.
Kanclerz Izby skarbowéj:
Robinson, Kanning, Herries, Goulbourn.
Admiralicyja:
Melville, Xiążę Klarencyi, Xiążę Klarencyi, Xiążę Klarencyi.
Urząd Jenerała artyleryi:
Wellington, Anglesea, Anglesea, —
Prezydent biura wschodnio-indyjskiego:
Wynn, Wynn, Wynn, Melville.

)(

Kanclerz Xięstwa Lankasterskiego:
Bexley, Bexley, Bexley, Aberdeen.
Prezydent biura handlowego:
Huskisson, Huskisson. E. Grant, E. Grant.
Mistrz mennicy:
— Tierney, Tierney, Herries. (*D.A.*)

Infant Dom Miguel zabawiwszy trzy dni w Stratfieldsay, mieszkaniu wiejskiém Xięcia Wellingtona wyjechał w d. 16. do Plymouth; w podróży téj przybył do Dorset o godzinie 8 wieczorem, przyjęty od mieszkańców tegoż miasta, którzy przez wyprawionego wprzód król. gońca o jego przybyciu byli zawiadomieni, z wielką radością przy biciu w dzwony. Oddział 4go pułku dragonów gwardyi będącego tamże na leżach dany był na straż honorową przed domém, gdzie Xiążę wysiadł, a muzyka tegoż pułku aż do późna w nocy wykonywała marsze wojskowe i inne sztuki. Wielu z Oficerów wspomnionego pułku dragonów wraz z innemi znakomitemi osobami miasta, złożyło Infantowi swoję uniżoność. Dnia następującego puścił się Infant w dalszą podróż do Plymouth Baronet Sir Robert Steele prosił Infanta, aby wstąpił do domu jego Clarence-House przy drodze do Plymouth położonym; lecz Xiążę wymówił się z tego przez Hr. Mountcharles, z powodu, ponieważ ile możności podróż swoję życzy sobie przyśpieszyć.

Dziennik *Globe* z d. 19. Stycz. zawiéra następujący raport o robotach około zatkania nowego otworu w łożysku Tamizy: »W ostatnich trzech dniach pracowano około tego najmocniéj; P. Brunel, starszy, który wszystkiemi temi robotami kieruje, powiada, że ostatnie jego śledztwo w dzwonie nurkowym, przedsięwzięte, aby się przekonać, jaki skutek sprawiły spuszczone wory z gliną na otwór, bardzo pożądanie wypadło, i że spodziewa się, iż wkrótce będźie mógł Dyrektorom na ich następném zgromadzeniu pomyślny złożyć raport. Do dzisiejszego poranku, napełniono już worki massą gliny, prawie 100 beczek ciężaru wynoszącą, i takowe spuszczono na otwór ze statków po środku rzéki stojących. Robotę tę uskuteczniają tylko, gdy jest najniższa woda (w czasie odpływu) P. Brunel ma największe nadzieje ukończenia tego przedsięwzięcia, jeżli tylko będą kapitały łożone. P. Brunel, młodszy, jeszcze nie przyszedł do siebie, i mieszka w domu swoim w Londynie. Machina parna do wypompowania wody z tunelu dzisiaj była oglądaną, aby skoro tylko otwór zostanie zatkany, mogła natychmiast swoje rozpocząć działanie. Zwłoki nieszczęśliwych pomimo wszystkich starań jeszcze nie odkryte, domyślają się, że je przykrył namoł, który się wraz z wodą w tunel wcisnął. Cały ten przypadek przypisują w sztuce biegli burzliwemu powietrzu, przez co nurt był bystry i gwałtowny. Gdyby towarzystwo było w stanie, tedy zaraz w pierwszéj przerwie, należało, lubo z wielkiém kosztem na całém łożysku rzeki wzdłuż tunelu, nowe sztuczne utworzyć łożysko, przezco podług wszelkiego podobieństwa byłoby zapobieżono ostatniéj przerwie. P. Brunel mówi: »Dajcie tylko pieniędzy, a tunel przyjdzie do skutku.«

Podług listów z Malty z d. 24. Grudnia stały tamże następujące Angielskie okręty: Azyja, Albion, Warspite, Izys, Glasgow, Dartmouth, Talbot, Philomel, Alakrity, Musquito, Brick, Rose, Gannet i kotry: Hind i Racer; dalej cztery okręty linijowe Rossyjskie, 2 fregaty i jeden kuter, i część Francuzkiej i holenderskiej eskadry. Admirał Kodryngton znajdował się pod ówczas w Malcie.

Listy z nowéj Foundlandyi donoszą, iż niejaki Cornwark, który miał zlecenie rozpoznać środek wyspy, po trzechmiesięcznéj nieobecności powrócił do miasta S. Johns. Rozpoznawał ón dotąd nieznaną krainę 200 mil angielskich w obwodzie, i znalazł chaty czerwonych Indyjanów, lecz samych mieszkańcow nie mógł odkryć.

Przepyszne sale w Muzeum Angielskiém na bibliotekę po zmarłym Królu, która wprzód umieszczona była w Buckingham-House, a teraz tymczasowie przeniesiona do Kensington, są gotowe i biblioteka będzie niebawem złożoną.

(*G. W.*)

Francyja.

Król jeździł w d. 26. Stycznia na polowanie z Delfinem do Vincennes. Dniem wprzódy prezydował Delfin w swoim pokoju licznemu zgromadzeniu Jeneralnéj rady dla więzień.

W d. 23. Stycznia wieczorem pracował Król z Biskupem Hermopolitańskim, Hr. de la Ferronays, Hr. Portalis i Vicehr. Martignac.

Król Jmć kazał Burmistrzowi Paryzkiemu, w dniu obchodzonéj pamiątki Ludwika XVI. oddać summę 12,000 fr. dla podzielenia takowéj między ubogich dwunastu obwodów stolicy.

Radca stanu, Baron Capelle, dotąd Dyrektor w wydziale spraw wewnętrznych, mianowany jest Prefektem Departamentu Sekwany i Oisy w miejscu Hr. Tocqueville do godności Para wyniesionego.

Xiężna Duras (autorka powieści Uryka i Edward) zeszła z tego świata w Nizza, dokąd się była dla poratowania swojego zdrowia udała.

Gazeta Francuzka z powodu doniesienia o nie dawno wyszłym w Paryżu piśmie względem

zaleconego oddzielenia publicznego oświecenia od Ministeryjum spraw duchownych, przy otworzeniu nowego Ministeryjum, mówi w sposobie następującym: »Nieustanna zmiana, na jaką ciało naukowe od czasu swojéj reorganizacyi (po burzach rewolucyjnych) jest wystawione, w rzeczy samey godna uwagi. Nasamprzód ustanowiony był W. Mistrz z dziesięcią Radcami dożywotnimi, którym poruczony był dozór oświecenia; lecz ten W. Mistrz ze swoimi dożywotnimi Radcami jeszcze za życia został oddalony; potém nastąpiła Dyrekcyja edukacyjna pod przewodnictwem P. Bauttel, byłego Biskupa z Alais; potém Kommissyja pod przewodnictwem P. Royer Collard; potém inna, pod przewodnictwem P. Corbiere, potém nastał znowu W. Mistrz z Radą królewską, nakoniec Minister, potém...... znowu odmiana, która może jeszcze nie będzie ostatnią; albowiem przy całéj naszéj oświacie macamy jeszcze w ciemnościach, aby wyszukać zasady, na którychby oprzeć instytucyje najpotrzebniejsze i najważniejsze dla kraju.«

W dniu 22. Stycznia udał się do Rzymu Poseł Hiszpański przy Stolicy świętéj, P. Labrador, który dotąd bawił w Paryżu.

Loteryja Francuzka liczbowa miała mieć roku zeszłego 4 mil. deficit. Że głos publiczny znamienitych ludzi powstaje mocno przeciwko téj grze, można się między innemi z tego przekonać, iż Prezydent Seguier, w pewnéj sprawie, gdzie szło o loteryją, rzekł do licznie zebranych słuchaczy w chwili zawyrokowania tego sporu: »Z tego uczyć się trzeba, iż nie należy stawiać na loteryją!« (*D. A.*)

Podług gazety Francuzkiéj, Jenerał Guilleminot, który w d. 18. Stycznia do Toulonu na pokładzie okrętu Juno przybył, otrzymał tamże rozkaz, aby powrócił natychmiast do Korfu, i tamże połączył się z Posłami Rossyjskim i Angielskim, dla kierowania dalszemi działaniami.

Monitor zawiera raport Admirała de Rigny do Ministra wojny, o poświęceniu się Chorążego okrętowego Bisson, który na brygu korsarskim sam siebie wysadził w powietrze.

»Mam zdać sprawę,« mówi Admirał, JW. Panu z jednego zdarzenia, »podług którego teraźniejszy stan większéj części Greków osądzić się daje, a który niestety! bardzo usprawiedliwia skargi, jakie przeciwko nim we wszystkich miastach handlowych morza śródziemnego powstają. Fregata królewska Lamprette zabrała przy brzegach Syryjskich bryg korsarski, i zaprowadziła go do Alexandryi. Tu stały różne europejskie okręty kupieckie, które zrabował, a którym wiele zabranych rzeczy musiał zwrócić. Fregata: Czarownica, płynąca z Alexandryi do Smyrny, wzięła osadę korsarskiego okrętu na pokład. Tymczasem zostawiła sześciu ludzi na okręcie korsarskim, osadziła go oprócz tego Oficerem i 15 ludźmi ze swojéj osady, i wyszła pod żagle z brygiem na Archipelag. W dniu 5. Listopada burza rozłączyła podczas nocy te dwa okręty, i zdobyty okręt musiał zawinąć do zatoki wyspy Stamplia, i zarzucić kotwicę. Dwaj Grecy na pokładzie będący uszli, i dostali się na ląd. Okoliczność ta zniewoliła P. Bisson, Dowódzcę tegoż okrętu, do przedsięwzięcia wszelkich środków ostrożności na wypadek, gdyby nań uderzono; wiedział albowiem dobrze, że blisko mnóstwo znajduje się rozbójników morskich, i że Grecy, którzy uszli, nie zaniedbają kilku sprowadzić. I w rzeczy saméj późno wieczorem pokazały się dwa wielkie mistyki, każdy o 60 do 70 ludzi; te uderzyły z wściekłością na Francuzów.

Pomimo najwaleczniejszego oporu zahaczyli oni bryg, położyli 9 Francuzów, i osadzili pokład. P. Bisson, chociaż ciężko ranny, umknął rozbójnikom do prochowni, a zaleciwszy sternikowi, iżby walczącym jeszcze na pokładzie powiedział, by się w morze rzucili, zawołał: »Sterniku! bywaj zdrów, teraz chwila pomszczenia się!« tu zapalił proch, i wysadził bryg w powietrze.«

»Sternik, szczęśliwszy od P. Bisson, wyrzucony został na brzeg z potrzaskaną nogą i na ciele uszkodzony. Czterech Francuzów, którzy przed explozyją rzucili się w morze, bez żadnego szwanku wypłynęli na brzeg. Dnia następującego znaleziono na brzegu zwłoki trzech Francuzów i 70 Greków, co dowiodło, że bohaterskie postanowienie walecznego Bisson' zupełny odniosło skutek. (*G. W.*)

Niemcy.

Jego Król. Mość Xiążę Heski dał tajnemu Radcy skarbowemu, Baronowi Salomonowi Rothszyld w Wiédniu, krzyż kommandorski drugiéj klassy, a tajnemu Radcy skarbowemu, Baronowi James Rothszyld w Paryżu, krzyż kawalerski swojego domowego orderu złotego lwa.

Postanowienie Xięcia Heskiego z d. 21. Listopada 1827, dla ocalenia drzew owocowych i innych na placach i przy drogach publicznych zaleca, iż w razie, gdy występek bez zwłoki, Zwierzchności miejscowéj, czyli sądowéj, zostanie oznajmiony, a sprawca w ciągu sześciu miesięcy nie byłby wyśledzony, poniesioną szkodę wynagrodzi właścicielowi owe miasto lub gmina, na których granicy polowéj znajdują się drzewa, z zastrzeżeniem wszelkich roszczeń do winnego, któryby później odkryty został. (*D. A.*)

Królestwo Polskie.

— *Z Warszawy.* —

Kurs listów zastawnych,
z d. 28. Stycznia 1828.

Za sto Złp. w listach zastawnych bez 3ch kuponów, białych.

Przedających nie ma.	
Kupujący ofiarują	Złp. 82 gr. 7 1/2
Istotnie nie przedano.	— — — —

Na ostatnich targach Warszawskich płacono za korzec żyta Złtp. 13 — pszenicy po 16 — jęczmienia od 13 i gr. 15 do 14 — owsa od 8 i gr. 15 do 8 i gr. 23. — cetnar słomy od 2 i gr. 15 do 3 — cetnar siana od 5 do 5 i gr. 15 — sążeń drzewa sosnowego od 16 do 17 — wół dobry od duk. 11 do 14, średni 8 do 10, lichy 5 do 7 — ciele od Złtp. 9 do 18 — wieprz od 36 do 99 — masła funt od gr. 20 do 24 — słoniny funt gr. 12. (*K.W.*)

Rossyja.

W dniu wstąpienia na Tron Najjaśniejszego Cesarza wszech Rossyi, Mikołaja Pawłowicza, 20. Listopada, i z okoliczności mianowania przez Jego Cesarską Mość, Następcy Tronu, Wielkiego Xiążęcia Alexandra Mikołajewicza, Atamanem wszystkich wojsk kozackich, któryto wypadek przepełnił serca współobywateli wojska Czarnomorskiego uczuciami entuzyjazmu, wojownicy Czarnomorscy, Sztabs- i Oberoficerowie, jakoteż Atamani Kurenni z kozakami honorowymi, przybyli do miasta Ekaterinodaru, i powodowani serdecznem przywiązaniem ku Najjaśniejszemu Cesarzowi Jmci, wynurzyli w serdecznych uczuciach powinszowanie wojskowemu Atamanowi nakaźnemu, a potem wszyscy z nakaźnym Atamanem i innymi urzędnikami wojskowymi, znajdującymi się na paradzie cerkiewnej, słuchali w Soborze wojskowym Mszy S, którą celebrował Soborny Protojerej Gruzin, a w czasie modłów z przyklęknieniem, o długie lata dla N. Cesarza Mikołaja Pawłowicza i całego Najjaśniejszego domu, chór śpiewaków zaśpiewał *Te Deum*; w czasie zaś śpiewania mnogich lat dawano z dział ognia; poczem nakaźny Ataman z radośnem zadowoleniem winszował stojącym w szyku przed Soborem wojskowym kommendom, najuroczystszego dnia mianowania Atamanem wojsk kozackich Jego Cesarskiej Wysokości Następcy Tronu wszech Rossyi, W. Xiążęcia Alexandra Mikołajewicza; nareszcie obywatele przeznaczyli dla kommend wojskowych po dwie porcyje wodki, i dany był obiad. Nakaźny Ataman, Sztabs- i Ober-Oficerowie, Duchowieństwo i Atamani kurenni, zaproszeni zostali na obiad, a przy wznoszeniu toastów za zdrowie N. Cesarza i całego N. domu, chór śpiewaków brzmiał mnogiemi latami, śród wystrzałów z dział; przy tak radosnej uroczystości obywatele ofiarowali na inwalidów r. 300, a na rzecz ubogich, wdów i sierót, pozostałych po poległych w bitwach wojownikach Czarnomorskiego wojska ru. 700; o godzinie zaś 5 z południa dla obywatelstwa płci obojga był dany bal, przyczem spalono fajerwerk, w czasie którego jaśniały cyfry N. Cesarza i Następcy Alexandra Mikołajewicza, Atamana wojsk kozackich; miasto, twierdza i wszystkie budowy rządowe były iluminowane. (*K.L.*)

P. Gendre, rodem Szwajcar, mieszkający od kilku lat w południowej Rossyi, otrzymał pozwolenie zaprowadzić w Odesie instytut ortopedyczny, podług wzoru podobnych instytutów w Berlinie, Paryżu, Lubece i Wirzburgu. Klimat i kąpiele morskie Odessy szczególniej korzystnemi będą dla skuteczności tej metody leczenia. — Rozruchy, jakie Kodszi-Dszangir wszczął w zachodnim Turkiestanie, czyli małej Bucharyi, jeszcze nie ukończone. Wyszedł ón znowu z Bodokszane — dokąd roku zeszłego przed wojskiem Chińskiem musiał się schronić — na czele 14,000 ludzi, pobił Chińczyków i zdobył Kaszgar. Zwłoki Jenerała Mandszu, który przy wybuchnieniu powstania poległ, przywieziono do Kildszu.*

Z przystani Petro Pawłowskiej na Kamczatce donoszą pod d. 11. Lipca r. z.: »W dniu 21. Czerwca odpłynął z tąd bryg przewozowy koronny, Alexander, który tu zimował, do Ochocka; zaś łodź Alexander powróciła tu znowu z niższej Kamczatki w d. 1. Lipca. W d. 4. Lipca zawinęła tu wojenna Angielska szalupa Blossom, dla nabrania świeżej wody i drzewa, i niebawem udać się ma na drogę Beringa. — W d. 7. Lipca obchodzono urodziny Cesarza Mikołaja z powszechną radością. Podczas modłów o pomyślność dla N. Cesarza, N. Cesarzowej i wszystkiego domu Cesarskiego, dały bateryje twierdzy 31 wystrzałów działowych. Po nabożeństwie był wielki obiad u Dowódzcy na Kamczatce. Gdy spełniono toast za zdrowie Cesarza, wystrzeliła twierdza 31 razy, tyleż równie fregata Blossom; poczem spełniono toast za zdrowie Jego Wysokości Następcy Tronu, któremu równie towarzyszyły wystrzały działowe. W nocy wszystkie publiczne budowy były oświecone. — W przystani wojennej budują sobie słudzy domy, i trudnią się w czasach wolnych ogrodowizną, do czego im Dowódzca dostarcza nasion. Połów ryb bardzo jest wydatny. (*D.A.*)

Redaktor: Mikołaj Michalewicz; Drukiem: Piotra Pillera.